

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610-1897
Konu : Soru Önergeleri

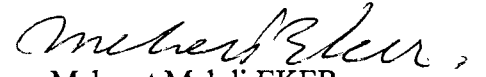
15 .04/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 21.03.2013 tarihli ve 114397 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Ahmet Kenan TANRIKULU'na ait 7/18982, Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'ye ait 7/18983, Balıkesir Milletvekili Ayşe Nedret AKOVA'ya ait 7/18984, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/18985, 7/18986 ve 7/18987, Bursa Milletvekili İsmet BÜYÜKATAMAN'a ait 7/18988 ve 7/18989, Bitlis Milletvekili Hüsamettin ZENDERLİOĞLU'na ait 7/18990, Niğde Milletvekili Doğan ŞAFAK'a ait 7/18991, Antalya Milletvekili Osman KAPTAN'a ait 7/18992, Antalya Milletvekili Gürkut ACAR'a ait 7/18993, Artvin Milletvekili Uğur BAYRAKTUTAN'a ait 7/18994 ve Şırnak Milletvekili Hasip KAPLAN'a ait 7/18995 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1-7/18982, 7/18983, 7/18984, 7/18985,
7/18986, 7/18987, 7/18988, 7/18990,
7/18991, 7/18992, 7/18993, 7/18994,
7/18995 (21 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Ahmet Duran BULUT

Balıkesir Milletvekili

Esas No : 7/18985

Ülkemizde, ekilebilir topraklarımızın- 2002 yılında 26,5 milyon hektarken, 2011’de 23,6 milyon hektara gerilemiştir. Çiftçi Kayıt Sistemindeki çiftçilerin sayısı 200 bin civarlarında gerileme göstermiştir. Bu veriler topraklarımızı ekemediğimizin en açık göstergesidir.

Köylülerimiz, kendi topraklarında dünyanın en pahalı mazotunu kullanarak, dünyanın en pahalı ilacını ve gübresini kullanarak üretim yapmaya çalışmaktadır. Tarımsal desteklerde de Avrupa’nın, en geri desteğine sahibiz. Sadece mazotta çiftçimizin ödediği KDV’nin miktarı 9 milyar lira civarındadır.

Uygulanan politikalar, ülkemizde tarımı tamamen bitirmeye yöneliktir.

SORU 1) Politikalarınızı değiştirerek ülkemizin, dünyada tarımda kendi kendine yetebilen 5 ülkeden biri konumuna tekrar gelmesi konusunda çalışmalarınız olacak mıdır?

SORU 2) Çiftçilerimizin üretim için kullandığı; Mazot, gübre ve su bedellerinde indirimle gidilmesi konusunda ne tür çalışmalar yapmaktasınız?

SORU 3) Çiftçilerimizin, üretimini artırması için ne tür teşvikler getirmeyi planlıyorsunuz?

CEVAP 1-2-3) Soru önergesinde tarım ile ilgili dile getirilen iddialar gerçeği yansıtmamakta olup, bilgi ve istatistikten uzak söylemlerdir.

Türkiye ekonomisi ve sosyal yapısında en önemli sektörlerin başında gelen tarım, yapısal değişim ve dönüşüm çalışmalarıyla beraber ortaya konulan etkin ve kararlı politikalar ve sağlanan desteklerle son 10 yıllık dönemde büyük bir çıkış yapan ve ekonomimize önemli katkılar sağlayan bir sektör konumuna gelmiştir.

Hükümetlerimiz döneminde tarım, sosyal alan olmaktan çok, stratejik ve rekabete dayalı iktisadi bir sektör olarak ele alınmış ve bu kapsamda günümüz politikalar yerine, stratejik planlamaya dayanan orta ve uzun vadeli politikalar ortaya konularak, sektörde yıllardır süregelen birçok sorun çözüme kavuşturulmuştur.

Tarımda değişim ve dönüşümün gerçekleştiği bu dönemde; Tarım Kanunu’nun da içinde olduğu sektörle ilgili 14 Kanun çıkabilmiş, tarım sektörüne önemli oranda destek sağlanmış ve sektörü geliştirmeye yönelik birçok yeni proje hayata geçirilmiştir.

Uygulamaya konulan yeni projeler ve sektöre sağlanan desteklerle tarım sektörümüz;

- Son 9 yılın 8’sinde büyüyerek son yarım yüzyılın en istikrarlı dönemini yakalamış,
- 2002 yılında 4 Milyar dolar olan ihracatını, 2012 yılında 16 Milyar dolara çıkarmış,
- Dünya Bankası ve OECD verilerine göre, 2002 yılında 23,7 Milyar dolar olan Tarımsal GSYH ile tarımsal ekonomik büyüklükte Dünyada 11., Avrupa 4. Sırada iken, bugün 62 Milyar Doları aşan Tarımsal GSYH ile, Dünyada 7’inci sıraya,

Avrupa’da 1’inci sıraya yükselmiştir.

Bakanlığımızca tarım sektörünün geliştirilmesi ve üretimin artırılması amacıyla önemli destekler sağlanmaktadır. Bu kapsamda tarımsal destekler; verimlilik, kalite, sağlık ve kırsal kalkınmayı esas alacak şekilde, pazar ihtiyacı göz önünde tutularak yeniden düzenlenmiş ve daha etkin hâle getirilmiştir. Tarım sektörüne sağlanan destekler son 10 yılda önemli oranda artırılmış ve sektörün geliştirilmesi temelinde çeşitlendirilmiştir. 2012 yılında 61 kaleme verilen tarımsal desteklerin 52 kalemi Hükümetlerimiz döneminde ilk kez başlatılmıştır.

2002 yılında 1 Milyar 868 Milyon TL olan toplam tarımsal destekler, 2012 yılında 7,6 Milyar TL’ye ulaşmıştır. 2003-2012 döneminde Bakanlığımız cari transfer bütçesinden karşılıksız ve nakit olarak verilen tarımsal destek miktarı 50,6 Milyar TL olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılında ise üreticilerimize 9 Milyar 113 Milyon TL tarımsal destek ödemesi planlanmıştır.

OECD tarafından her yıl yayınlanan “Tarımsal Politikaları İzleme ve Değerlendirme Raporu”nda OECD’ye üye ülkelerin tarıma sağladığı destekler ve bunların GSYH içindeki oranlarına ilişkin istatistiklere de yer verilmektedir. Bu kapsamda OECD tarafından yayınlanan bu raporlarda yapılan hesaplamalarda Türkiye OECD ülkeleri içerisinde tarıma en fazla destek sağlayan ülkelerin başında gelmekte olup, 2011 yılı raporunda toplam desteğin GSYH’ya oranı OECD ülkelerinde ortalama %1 iken, Türkiye de %2,2 olduğu ifade edilmiştir.

Bakanlığımızca ilk kez yapılan bir çalışma ile oluşturulan “tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli” kapsamında ilk olarak fark (prim) ödemesi verilen 17 ürünün yetiyeceği uygun havzalar belirlenmiş ve 2010 yılından itibaren prim destekleri “Türkiye tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli ”ne göre uygulan mistir. 2012 yılında da devam eden uygulama ile üretim planlaması için önemli bir adım adılmış, etkin ve rasyonel bir destekleme politikası oluşturulmuştur. Türkiye tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli içerisinde oluşturulan Talep Tahmin Modülü ile geleceğe yönelik üretim, tüketim ve ihracat tahminleri yapılarak ülkesel politikalara yön verilmektedir.

Bakanlığımızca üretim girdilerine önemli destek verilmektedir. Bu kapsamda üreticilere; 2003 yılından itibaren mazot desteği, 2005 yılından itibaren kimyevî gübre desteği, toprak analizi desteği ve sertifikalı tohum ve fidan destekleri verilmekte olup, bu destekler ile üretim maliyetlerinin karşılanmasına katkı sağlanmaktadır.

İlk defa 2003 yılında mazot destekleme uygulamasına başlanılmış olup, 2003-2013 döneminde toplam 4 Milyar 661 Milyon TL mazot desteklemesi yapılarak mazot maliyetinin ortalama %16’sı karşılanmıştır. 2012 yılında yapılan mazot desteği birim fiyatı 2011 yılına göre ortalama %15 oranında, 2013 yılında yapılacak mazot desteği birim fiyatı 2012 yılına göre de ortalama % 6,6 oranında artırılmıştır.

2005 yılında doğrudan üreticiye ödenmeye başlayan gübre desteklemesi kapsamına 2005-2013 döneminde toplam 4 Milyar 190 Milyon TL kimyevi gübre destekleme ödemesi yapılarak gübre maliyetinin ortalama %15’i karşılanmıştır. 2012 yılında ödenen gübre birim destekleme ödemesi 2011 yılına oranla %17 oranında, 2013 yılında ödenecek gübre destekleme ödemesi de 2012 yılına göre ortalama %5,2 oranında artırılmıştır.

Son 10 yılda tarımsal alanlarımızda bir miktar azalma olmasına rağmen, verim ve üretimde

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

önemli artışlar sağlanmıştır. Bu kapsamda TÜİK verilerine göre bitkisel üretimde 2002-2012 döneminde;

- Hububat üretimimiz %8,3 artarak 33,4 Milyon tona,
- Mısır üretimimiz %119 artarak 4,6 Milyon tona,
- Çeltik üretimimiz %144 artarak 880 Bin tona,
- Ayçiçeği üretimimiz %61,2 artarak 1 Milyon 370 Bin tona,
- Toplam Meyve üretimimiz %34,7 artarak 18 Milyon tona,
- Turunçgil üretimimiz %39,4 artarak 3 Milyon 475 Bin tona,
- Muz üretimimiz %119 artarak 208 Bin tona,
- Kayısı üretimimiz %141 artarak 760 Bin tona,
- Kiraz üretimimiz %124 artarak 471 Bin tona,
- Domates üretimimiz %%20 artarak 11 Milyon 351 Bin tona,
- Toplam sebze üretimimiz %7,2 artarak 27,8 Milyon tona ulaşmıştır.

Yukarıda bahsedildiği üzere ülkemizdeki birçok bitkisel üründe ciddi oranlarda artışlar olduğunu görmekteyiz. Üretimdeki bu gelişme verimlikteki artıştan kaynaklanmaktadır. Bu kapsamda TÜİK verilerine göre son10 yılda ortalama verim; buğdayda %27, mısırdan %76, çeltikte %23, ayçiçeğinde %47, kütü pamukta %35, nohutta %26, kırmızı mercimekte %60 artmıştır.